

níků jest spatřovati založení společnosti na společný výdělek podle § 1175 obč. zák. Vždyť společenská smlouva podle řečeného zákonného ustanovení nevyžaduje, aby společník vložil do společnosti určité věci nebo peněžité částky, nýbrž stačí, zavazuje-li se přispívati toliko svým vlastním přičiněním k společnému užitku. Není-li nic jiného ujednáno, platí ustanovení §§ 1184 a 1193 obč. zák. V souzeném případě bylo zjištěno, že žalobce konal pouze určité práce záležící v dozoru na železobetonové práce na stavbě, při čemž odpor většiny společníků proti této činnosti nebyl prokázán, nehledíc k tomu, že ostatní společníci byli ochotni aspoň zčásti odměniti žalobce za konanou práci. Neprávem také tvrdí žalovaní, že se odvolací soud neobíral otázkou, zda bylo vůbec žalobcovou povinností prováděti tento dozor, neboť i odvolací soud řešil otázku tu kladně v souladu s posudkem soudního znalce Dr. Jaroslava B., podle něhož žalobcova povinnost nebyla závislá na tom, zdali žalovaní o to žádali či nikoli. Žalobce má proto již podle § 1193 obč. zák. nárok na odměnu za své přičinění a ježto po té stránce nebylo ani úmluvy, ani dohody společníků, náleželo soudu, aby určil za ně částku úměrnou důležitosti obchodu, vynaložené námaze a zjednanému užitku. Že by částka soudem podle znaleckého posudku určená nevyhovovala co do výše zásadám v § 1193 obč. zák. stanoveným, není v dovolání uplatňováno. Dovolací soud souhlasí proto s názorem odvolacího soudu, že žalobci skutečně vznikl nárok na úměrnou odměnu za dozor na stavbě, a ježto výše již není napadána, nebylo bezdůvodnému dovolání vyhověno.

Čís. 16067.

Za věc spornou ve smyslu § 879, odst. 2, č. 2 obč. zák. (první případ) jest pokládati nárok nejen tehda, žaluje-li oprávněný přímo o plnění, ale i tenkrát, je-li oprávněný žalován o zjištění práva, jež jest předurčující pro jeho nárok. Úmluva, kterou zákonný dědic za sporu, v němž byl žalován o uznání platnosti závěti, postoupil svému právnímu zástupci, zastupujícímu jej v řečeném sporu, část zákonného dědického podílu číselně určitou, jest podle § 879, odst. 2, č. 2 obč. zák. nicotná.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1937, Rv I 2271/35.)

Žalobce Dr. J. V. konal pro Josefa S. jako advokát různé právnické práce, za něž mu vzešla palmární pohledávka 25.000 Kč, již zůstal Josef S. dlužen. Proto, když se Josef S. z podnětu žalobcova přihlásil jako zákonný dědic k pozůstalosti po svém bratranci Františku S. a popřel pravost závěti, učiněné zůstavitelem ve prospěch obce V., byl žalován o uznání platnosti této závěti, postoupil za sporu o ně dne 25. května 1933 žalobci, který jej v tomto sporu zastupoval, na útraty svého shora uvedeného dluhu část svého zákonného dědického podílu, který mu pak připadl podle dědického smíru se žalující testamentární dědičkou obcí K. Po této cesi pohledávky vedla žalovaná banka na pohledávku příslušící Josefu S. proti obci K. v částce 31.250 Kč s přísl. exekucí jejím

zabavením a prikázáním k vybrání. Proti žalobě postupníka Dr. J. V. na nepřípustnost exekuce proti § 37 ex. ř. namítla žalovaná banka mimo jiné též, že postup pohledávky žalobci jest neplatný (nicotný), ježto šlo o spornou pohledávku, svěřenou žalobci k vymáhání. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Podle § 879, odst. 2, č. 2 obč. zák. je neplatná zejména i smlouva, když právní zástupce převede na sebe zcela nebo zčásti spornou věc jemu svěřenou, nebo dá si slíbiti určitý díl částky, která bude straně přisouzena. V souzené věci jde pouze o to, zdali úmluva o postupu pohledávky Josefa S. ve výši 25.000 Kč spadá pod první z řečených dvou případů v dotčeném zákonném ustanovení upravených. Odvolací soud právem odpověděl kladně na tuto otázku. Třebaže šlo ve sporu C 253/32 formálně jen o platnost závěti Františka S., byl přesto ve skutečnosti předmětem sporu dědický nárok zákonných dědiců a tedy i postupitele Josefa S. To chtěl také odvolací soud vyjádřiti, uváděje, že v řečeném sporu šlo o pozůstalost po Františku S., tedy o majetková práva po případě dědický podíl Josefa S.; že i dovolatel vývodům odvolacího soudu v tom smyslu rozuměl, vyplývá ostatně i z dovolacího spisu. Proti tomu výkladu namítá dovolatel toliko, že se žalobního návrhu učiněného ve věci C 253/32, jenž jest jedině rozhodující, neplyne, že pohledávka mu postoupená dne 25. května 1933 byla sporná ve smyslu § 879, odst. 2, č. 2 obč. zák. Než tuto skutečnost jest posouditi podle hmotněprávního významu sporu. Podle toho jest věc pokládati za spornou nejen tehda, žaluje-li oprávněný přímo o plnění, ale i tehda, je-li oprávněný žalován o zjištění práva, jež jest předurčující pro jeho nárok. Sporná věc je proto právnímu zástupci svěřena již tím, že byl pověřen hájením zájmů oprávněného jako žalovaného ve sporu, jenž je předurčující pro sporný nárok. Byl-li tedy Josef S. ve sporu C 253/32 žalován o uznání platnosti závěti Františka S. a postoupil-li dne 25. května 1933 žalobci jako svému právnímu zástupci v onom sporu část dědického podílu číselně určitou, jest souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že tím žalobce, jsa právním zástupcem oprávněného, převedl na sebe zčásti spornou věc jemu svěřenou; uvedený převod pohledávky byl proto nicotný a ježto k této nicotnosti jest hleděti z úřadu, nepochybily nižší soud, neuznaly-li za důvodný žalobní nárok předpokládající platnost onoho postupu.

Čís. 16068.

Odpovědnost držitele pískoviště za škodu vzniklou zřícením anebo oddělením části pískové stěny. Jde o dílo na pozemku ve smyslu § 1319 obč. zák., byla-li na pískovišti písková stěna uměle podkopána nebo stupňovitě odkopána.